

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 8. An, ut Leges humanæ obligent requiritur acceptio seu consensus
majoris partis communitatis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

omnes ultra montes constitutos obligari intra octo menses à die publicationis Romæ faciendæ.

Nec obstat Lex civilis. Nam Papa non subjicitur legibus imperatoriis in usu sive jurisdictionis, quam à Christo immediate accepit; & dispositio illa Juris Cæsarei repugnat consuetudini Ecclesiæ. Evidem leges Civiles adhibentur ab Ecclesia in causis decidendis, quando sunt conformes æquitati, ac rectæ rationi, & desunt leges Canonicæ: quia requiritur aliqua regula decidendi causas, & tunc nulla aptior videtur lege civili.

Alii docent spectandum esse usum singularum regionum, quia modus promulgationis sufficientis ad obligationem legis usu determinari debet, cum nil de eo lege statutum est.

Q. 8. An ut Leges humanæ obligent, requiritur acceptatio, seu consensus majoris partis communitatis?

Resp. Neg. Quia 1. potestas legislativa absoluta, quæ residet in Principe, est etiam potestas præcipiendi, obligandi, & exigen- di legis observationem: alioquin solum esset potestas consulendi, vel proponendi subditis, num velint aliquid facere, aut omittere. 2. Obligatio obediendi neces- sariò oritur ab authoritate Superioris, non

Tom. I.

G

2

à consensu subditi: alioqui subditus nolens obedire Superiori non peccaret. 3. Præceptum particulare Superioris absolutè impositum obligat subditum independenter ab illius acceptatione: aliàs potestas præcipiendi esset inefficax, & inutilis. Ergo pariter Lex, quæ est præceptum commune, obligat communitatem independenter ab illius consensu: sicut enim quantum ad vim obligandi se habet præceptum Superioris ad inferiorem, ita & Lex Principis ad communitatem, cùm sit ejus Superior. 4. Legislatores supremi possunt cogere, imò sàpè pœnis cogunt subditos ad legem recipiendam, & servandam; & hi nequeunt sine culpa resistere; nam ex Rom. 13.
Qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit: qui autem resistunt ipsi, sibi damnationem acquirunt. 5. Alex. VII. damnavit hanc propos *Populus non peccat, etiamsi absque ulla causa non recipiat legem à Principe promulgatam.*

Notanda sunt sequentia 1. Hoc intelligi debet de legibus absolutè latis, & cum intentione statim obligandi: nam si Legislator supremus nolit obligare ante consensum majoris partis communitatis, Lex non obligat nisi post illum. Quia cùm Lex pendeat à voluntate Legislatoris, ipsius est præfinire tempus, & conditiones, quibus vult ad illam subditos obligari. Intentio autem Legislatoris cognoscitur vel

ex

ex ipsius verbis, vel ejus modo agendi, vel ex usu. Quare si post legis promulgationem puniat ejus transgressores, non exceptato consensu majoris partis, signum est non requirere talem consensum, ut Lex obliget 2. Si Lex promulgata non observetur à majore parte communitatis, tunc si Legislator id sciat, & taceat, censetur consentire, ut non servetur nec obliget. Nam qui tacet consentire videtur Reg. 43. Jur. in 6. Si verò urgeat observationem legis, v.g. puniendo violatores, singuli tenentur eam servare: nam per aliorum resistentiam Legislator non amittit jus obligandi; & consuetudo nil potest contra legem, nisi sit legitimè præscripta, nec est legitimè præscripta quamdiu Legislator ei resistet. 3. Si Legislator ignoret legem non recipi, nec servari, à majore parte communitatis, Lex obligat, donec legitimè præscripta sit, nisi lata sit sub conditione faltem tacita acceptio; cùm Lex absolutè latè obliget omnes independenter à consensu subditorum. 4. Ut Lex censeatur recepta, & vigere sufficit consensus tacitus majoris partis subditorum. Nam major pars prævalet minori, & quod fit à majori parte, censetur fieri à tota communitate. Imò sufficit quod recipiatur à dignioribus reip. quales sunt Præsides, & Senatores. In dubio autem an Lex recepta sit, præsumi debet

bet pro ipsa: quia in dubio factum præsumitur, si jure faciendum erat.

CAPUT III.

*De modo, quo observandæ sunt
Leges.*

*Q. I. An ad satisfaciendum præcepto re-
quiritur intentio illi satisfaciendi?*

Not. Certum est requiri intentionem faciendi opus, quod præcipitur. Quia actus lege præscriptus est actus humanus, qui est essentialiter voluntarius, ac liber; nam Lex hominibus imponitur non brutorum more, sed humano modo implenda. Actus autem non potest esse voluntarius sine voluntate illum ponendi. Hinc per actus merè coactos non satisfit præcepto: sic si quis omnino invitus cogeretur manere in templo tempore sacri, non impleret præceptum de audiendo sacro, nisi vellet attendere, & reipsa attenderet ad facrum. Eidem quoque non satisfaceret, qui ingressus templum solo animo meditandi divina, ibi maneret in meditatione defixus toto sacri tempore, sine ulla intentione audiendi sacrum, & attendendi ad illud. Quia non poneret voluntariè actum præceptum, cum non habeat voluntatem audiendi